

TITUS SUCIU

**REVOLUȚIA PE ÎNȚELESUL
DETRACTORILOR**

M.T., I.C., A.M.S., G.C...
ȘI FALSETURILE PARTITURII KGB&CIA

Pentru sprijinul acordat, materializat în interviuri, materiale documentare, referate – profunde mulțumiri domnilor:

Col. Nicolae Durac, col. Marin Teodorescu, dl. Claudiu Iordache, dr. Traian Orban, dr. Trăilă Nicolae, dl. Virgil Hosu, dl. Florian Mihalcea, dl. Ioan Savu,

Asociațiilor, Societăților și publicațiilor:

MEMORIALUL REVOLUȚIEI 16-22 DECEMBRIE 1989
TIMIȘOARA,

ASOCIAȚIA LUPTĂTORILOR DIN TIMIȘOARA
ARESTAȚI ÎN REVOLUȚIE (ALTAR),
SOCIETATEA TIMIȘOARA,
JURNALUL NAȚIONAL,
ZIG-ZAG.

AVERTISMENT

Volumul **REVOLUȚIA PE ÎNȚELESUL DETRACȚORILOR** e necesar, **în special**, pentru două categorii de persoane:

- **celor cărora ar trebui să li se retragă dreptul de a se numi români**, indivizi care trudesesc, de la declanșarea Revoluției Române, la extemporalul cu tema fixată de dictator în ședința CPEX din 17 decembrie 1989: „**descrieți situația din Timișoara, din România, fără a folosi cuvântul REVOLUȚIE, apelând la termenii *agenturii* străine, CIA, KGB, basarabeni blonzi, înalți și bine făcuți, unguri, sârbi...**”

- **celor incapabile să trăiască cu mândrie statutul de român**, ființe care, asfixiate de pâcla fumigenelor mediatice ale celor de sus, derutate de tirul lor subversiv, nu reușesc să ajungă la adevărul zilelor eroice ce ne-au redat respectul pentru noi înșine și demnitatea națională.

FATĂ ÎN FATĂ

Pentru trei concepte vom pune față în față situațiile din două țări, două localități, două obiective.

REVOLUȚIE

Țările: Ungaria, Budapesta 1956; România, Timișoara 1989.

Budapesta. Până în octombrie 1956 ungurii construiau socialismul *biruitor*; în 23 octombrie au loc primele demonstrații protestatare, intervențiile armatelor maghiară și sovietică sunt dure, se înregistrează aproximativ 2500 de victime, în 11 noiembrie revolta e reprimată, în continuare rămâne la putere același partid unic comunist, regimul economico-politic de până atunci, restricțiile proprii sistemului *inventat* de Lenin și Stalin.

Cu toate acestea, orice maghiar folosește pentru manifestările respective sintagma **revoluția maghiară din 1956!**

Timișoara. Până în decembrie 1989 românii construiau socialismul *biruitor*; în seara și noaptea de 16 spre 17 decembrie în Timișoara se consemnează primele mișcări revendicative, în 20 decembrie, în foaierea Operei, e înființat primul partid necomunist de după război, Frontul Democratic Român, la Comitetul Județean de Partid *e desființată* delegația bucureșteană în fruntea căreia se găsea primul ministru de atunci, în 22 decembrie dictatorul iese din Istorie, partidul comunist pierde hegemonia, reapar partidele tradiționale, se înființează altele noi, se deschid granițele, se retrocedează bunurile confiscate în mod abuziv de comuniști, devin reale libertatea presei, a radioului și televiziunii, se schimbă sistemul economic etc.

Cu toate acestea, indivizii de care vorbeam, peren-restanțierii de Ștefan Gheorghiu, care *trudesc* cu încăpățânare la *extemporalul* precizat, folosesc formulări ca: evenimentele din decembrie, lovitură de Stat, așa numita revoluție...

În loc de comentariu, de altfel la îndemâna oricărui cititor, un text scurt: „**schimbare bruscă și de obicei violentă a structurilor sociale, economice și politice ale unui regim.**”

Textul, ce se poate găsi în DEX online, reprezintă explicațiile pentru termenul **revoluție!**

Revoluția pe înțelesul detractorilor

O observație nu chiar pasageră. Aș zice că orice maghiar pronunță cuvântul revoluție din patriotism, din respect și considerație pentru victimele-eroii lor.

Din păcate, în ceea ce-i privește pe detractorii marelui nostru moment din Decembrie 1989, se pot folosi cu totul și cu totul alte cuvinte!

KGB

Orașele: Iași, decembrie 1989; Timișoara, decembrie 1989.

Iași. În decembrie 1989, la Iași, un grup de patrioți români a încercat să organizeze o manifestare populară antidictatorială pe data de 14 decembrie. Tentativa a eșuat.

Timișoara. În capitala Banatului n-a fost identificat nici un grup, cu atât mai puțin un partid, care să pretindă că a organizat demonstrațiile din 16, 17, 18 și 19 decembrie. În 20 **manifestările au devenit Revoluție, Timișoara s-a declarat oraș liber de comunism, peste două zile am scăpat de tiran.**

În mod straniu – ar trebui folosite alte cuvinte, sintagme dure, dar, deoarece acestea se vor fi formulat în mintea oricărui cititor instantaneu, nu le inserăm –, când detractorii Revoluției Române se ocupă de Iași nu pomenesc, nici măcar în trecere, de KGB, când se referă însă la Timișoara, mobilizarea, coordonarea, reușita, sunt atribuite – în afara altor agenturi – KGB-lui! Iașiul este, vorba aia, la o azvârlitură de băț de... *turbinca* cu KGB-iști. Pe de altă parte, membrii grupului de inițiativă ieșean deja se implicaseră în organizarea manifestației. Ce le rămânea de făcut agenților sovietici, măcar din acest moment, dacă până atunci nu li se simțise prezența? Să îi contacteze pe liderii partidului ieșean, să le dea sfaturi, să se asigure că aceștia înțeleseseră indicațiile *date*, după care să-și aroge meritele reușitei!

Însă, din materialele detractorilor rezultă că în 14 decembrie, la Iași – nici urmă de KGB-iști! Dar peste doar două zile, tocmai în celălalt colț al țării, tipii se dădeau de ceasul morții pentru a organiza, mobiliza și coordona mișcările de protest din Timișoara!

E ceva de spus? E! Dar mă stăpânește o lehamite prea mare ca să pot insera vreun comentariu. Care, fiind de altfel la îndemâna oricui, e ca și formulat.

Mă obsedează însă două întrebări într-atât de puternic, încât nu pot să nu le formulez. Când spuneai KGB te luau florii.

Vorbeai despre cei mai cruzi, cei mai crânceni – sinistrele gulaguri! – apărători ai comunismului. Atunci care e relația dintre acest arhicunoscut adevăr și *baloanele de săpun Cheia* ale unor scribi incapabili de cel mai simplu demers logic?

CIA

Obiectivele: Cuba; România.

Cuba. Se găsește în coasta Americii, e agresivă, de când a devenit comunistă le creează americanilor probleme zi de zi, la un moment dat – Criza rachetelor din 14 octombrie -22 noiembrie 1962 – tensiunile au fost la un pas de *momentul critic*. Din fericire, al treilea război mondial a fost evitat. Cu toate acestea Cuba este pentru SUA, în continuare, o *rană purulentă*, un *vecin* incomod, imprevizibil, șicanant.

România. Dacă e să ne exprimăm *plastic*, țara noastră e tocmai la *celălalt capăt al lumii* față de America. Pe deasupra, nu dispunem de țitei. Atunci de unde atât interes al americanilor pentru soarta noastră?

Anticipând, evident că știți din partea cui, o intervenție *demolatoare* de tipul... *SUA dorea îndepărtarea dictatorului, a comunismului din România, ca să creeze la noi un cap de pod pentru Rusia*, le amintim tovarășilor respectivi că acesta **deja exista!** De aproape un deceniu! De la începutul anilor '80! Îl *construiseră* – de când sindicatul *Solidaritatea* se impusese ca forță politică – polonezii, fără ajutorul nimănui. Fără cei de la CIA ori KGB!

Și lungimea granițelor Poloniei cu fostul URSS era mai mare decât cea dintre România și colosul sovietic!

Atunci de ce să-și fi periclitat viața *bravii* agenți la noi, când la ei n-ar fi avut nici o problemă?

În loc de concluzii, o observație elementară, parafrază a unei sintagme celebre: **unde logică nu e, nimic nu e!**

TIMIȘOARA '89

- prima parte -

Dacă ești într-o barcă și vrei să ajungi cât mai departe, te uiți și la un mal și la celălalt și o ții pe mijloc. Când vrei să te apropii cât mai mult de adevăr, procedează la fel!

Academician GRIGORE C. MOISIL

DINCOLO DE CLIȘEE

Pagina scrisă poate fi rodul imaginației, al talentului ce transformă faptul de viață în lectură seducătoare, a grafomaniei, al intereselor unor grupuri de oameni, al prezentării unei situații trăite ori prin care au trecut cei de lângă tine, în acest caz fiind însă obligatoriu respectul pentru **adevăr!**

Despre o crimă, un conflict între armate, o mișcare datorată nemulțumirilor celor mulți, trebuie să se scrie însă într-un singur mod!

Din '89 încoace, Revoluția din România e prezentată pe mii de pagini. Din păcate, de multe persoane incompetente, iresponsabile, corupte, care au scris după ureche, la comandă, ori pentru a (se) disculpa!

E măgulitor că tulburătorul Decembrie român a stârnit interesul comentatorilor străini. Numai că de foarte multe ori demersul nu îi onorează, Istoria nu le poate fi îndatorată! Ignorând normele de deontologie profesională, scriind *ce li se cerea să scrie* ori cine știe din ce alt imbold, lucrările lor introduc ambiguitatea, confuzia, stupefacția.

George Galloway și Bob Wylie au publicat – destul de repede, în 1991 – un volum consacrat Revoluției Române. Având o oarecare experiență, am deschis cartea în mod automat la ultimele pagini. Reticența mea nu poate fi taxată negativ. La pagina 292, cei doi autori englezi precizează **sursele**. E vorba de 15 ziare **englezești**, de – am îndoieli! – documentele contemporane consultate la Rompres în București, de 10 volume semnate de autori englezi și de 3 – doar 3! – semnate de autori români! Însă cartea lui Pacepa – *Orizonturi roșii* – a fost publicată în 1987! Publicată! Or, înainte de

a fi publicată, cartea trebuie scrisă, corectată, predată unei edituri, unde e citită și corectată de redactor, nu rareori manuscrisul revenind din nou la autor, și iar la editor... Ceea ce înseamnă că generalul se va fi apucat s-o scrie cu doi-trei ani în urmă. Deci prin 1983-1984.

Mai mult de-atât, se știe că Ion Mihai Pacepa a *dezertat* în 1978, *dezertor* rămânând până la lichidarea dictatorului, din motive lesne de înțeles. Mâna lungă a satrapului din Carpați nu l-a ajuns, dar nici el nu s-a expus, a trăit retras, în țară n-a revenit. Atunci, în ce mod le va fi folosit autorilor englezi lectura cărții fostului securist, ce noutăți, ce detalii de excepție, legate de fabulosul Decembrie '89 timișorean – din 21 decembrie și al Bucureștiului, de altfel de atunci și al altor câtorva orașe – vor fi găsit într-un tom scris de Pacepa pe baza unor amintiri din urmă cu mai bine de 12 ani?

În ceea ce privește *sursele* Moses Rosen și Laszlo Tökes, situația e mai simplă. Prestațiile publice ale acestora, inflexibile, agresive, vădit șovine, nu pot constitui *puncte de plecare* pentru nici un autor serios.

Pe pagina respectivă este inserată încă o frază fără nici o acoperire. O reproduc întocmai. *Multe relatări provin din foarte lungi întrevederi personale întreprinse de autori cu **toți** protagoniștii din România și colegi jurnalistici din Marea Britanie.* Dincolo de alte observații, prețiozitatea afirmației este evidentă. **Toți! Toți!**

Referindu-ne la Timișoara, de fapt la România, **toți** – sunt doi! E adevărat, prezențe de excepție, determinante pentru Revoluția din Timișoara: universitarul Ioan Lorin Fortuna, impetuoasa personalitate la inițiativa căreia a luat ființă primul partid necomunist de după război – Frontul Democratic Român –, formațiune ce a preluat coordonarea manifestărilor din oraș conferindu-le statutul de **Revoluție**, și poetul Claudiu Iordache, liderul lucid, cumpătat, echilibrat, care și-a asumat Revoluția cu mult înainte de a fi îndreptățiți să folosim acest termen – e vorba de prestația avută în ședința colectivului întreprinderii IPROTIM din 18 decembrie 1989 –, domniilor Lorin Fortuna și Claudiu Iordache fiind cele mai importante prezențe din foaierea și balconul Operei.

Numai că, în economia evenimentelor din Timișoara, ce s-a întâmplat la Județeană de Partid în 20 decembrie este, de asemenea, de-o coplesitoare importanță, deoarece **guvernul RSR aici a căzut, la Comitetul Județean, în urma durenților discuții** – principalii protagoniștii fiind Ioan Savu și Petre Petrișor! – **cu delegația timișoreană** constituită ad-hoc!

Revoluția pe înțelesul detractorilor

Mai mult însă decât aceste precizări arhicunoscute – o afirmație pe care mi-o asum cu toată responsabilitatea - precizarea domnilor George Galloway și Bob Wylie, că ar fi avut *lungi* discuții cu Ioan Lorin Fortuna și Claudiu Iordache, este – din motive lesne de înțeles n-o să folosesc cel mai dur cuvânt – un **neadevăr**.

Iată câteva derapaje informatice datorate **surselor** și **bibliografiei** folosite, din cauza cărora cartea autorilor englezi dezamăgește. Mai mult de-atât, face deservicii Istoriei.

- (pg. 126) ... *un grup de elevi ce a ieșit* – conform celor doi scriitori evenimentul petrecându-se în 17 dec. – *din Catedrală, purtând în mâini lumânări, a fost secerat cu focuri de armă automată de pe terasele acoperișurilor învecinate*. Realitatea e însă alta. *Episodul Catedrala* a avut loc nu în 17, ci în 18 decembrie; tinerii au urcat pe trepte de pe arterele din jurul lăcașului, nu au ieșit din biserică; s-a tras în ei nu de pe terasele acoperișurilor, ci din cordoanele forțelor de represiune plasate în față, dincolo de artera rutieră, la distanță de 20-30 de metri!

- (pg. 132) ... *în dimineața zilei de marți, 19 decembrie, forța de muncă din Institutul lui Claudiu Iordache (sic!)... că oamenii implicați în tulburări (sic!) erau huligani... și că forțele de securitate nu avuseseră nici o altă opțiune decât să tragă pentru a restabili ordinea*. Adevărul e, și de data asta, altul. Ședințele respective s-au ținut, în toate întreprinderile din țară, luni, 18 decembrie, aceea fiind data în care Claudiu Iordache a avut tulburătoarea lui intervenție – episodul e prezentat în *Lumea bună a balconului*, în ediția a doua publicată de editura IRRD în anul 2008, acesta găsiindu-se la pg. 40 –, nu 19 Decembrie!

- (pg. 133)... *Acolo (ELBA) fusese o demonstrație pe un pod de acces (sic!) în Timișoara... Pod de acces... când orice timișorean știe că podul e în plin oraș, în centrul cartierului Iosefin!*

- (pg. 127)... *Unul care a căzut, totuși* – pagina face parte din capitolul IX dedicat zilei de 17 decembrie, evenimentele din zilele de 18, 19, 20 constituind substanța capitolului X, cu toate astea în capitolul IX autorii precizează ce s-a petrecut în 18 decembrie! –, *a fost un ziarist francez, Jean-Louis Calderon, al cărui trup zăcea pe pământ vizavi de treptele Catedralei după acest tir...* Deranjant, de-a dreptul revoltător să scrii... ISTORIE după ureche. Jean-Louis Calderon a murit de fapt în noaptea de 22 spre 23, nu împușcat, ci strivit de tancul în spatele căruia se adăpostise, însă nu în Timișoara, ci la București!

Mai e nevoie să spunem că semnatarii tomului în discuție nu au avut *lungi* discuții cu Ioan Lorin Fortuna și Claudiu Iordache, concitadini ce nu le-ar fi furnizat astfel de date? Mai e nevoie să facem precizarea că domnii respectivi nu au fost în Timișoara nici așa, în trecere? Că nu au catadicsit nici măcar atât, să consulte o hartă a urbei noastre?

Păguboase – ca să nu spunem altfel! – sunt și prestațiile unor autori, jurnaliști și oameni de televiziune români! Lista este mare – pe măsura intereselor și *sarcinilor!* -, o să ne oprim însă doar la câteva nume.

Unul din cei care bocește încontinuu, de aproape 22 de ani, la *căpătâiul socialismului victorios*, este Ion Cristoiu. Ținând cont de trecutul jurnalistului, faptul nu poate provoca mirare. Tovarășul Cristoiu a *mâncat* prea mult *lapte socialist* – a se vedea funcțiile de dinainte de '89! –, pentru a face *alt fel de brânză decât... comunistă!*

Ajunși aici, e necesară o paranteză. Nu sunt adeptul ideii că societatea capitalistă este perfectă. În august 1990, la Paris – unde încercam să culeg material pentru a treia carte dedicată marelui nostru Decembrie, al cărei titlu ar fi fost *Ecourile Revoluției* –, pentru o întrebare ușor de intuit, Virgil Tănase a formulat următorul răspuns: **Socialismul a apărut după capitalism, dar nu este sistemul social ce-l poate înlocui!** Socialismul e de altfel singura formă socială *resorbită* de cea pe care a vrut s-o înlocuiască!

Executând o comandă ori din convingere intimă, Ion Cristoiu începe, disperat, în același timp furibund, campania de reabilitare a *simbolurilor* vechiului regim din chiar primele zile ale lui '90. Înființează un ziar – și chiar așa *merge* față de drumul pe care ar fi trebuit să se angajeze, în zig-zag: *slujbă* pentru *tătuca*, *tămâie* pentru fiu, *acatiste* pentru băieții a căror prezență te îngheța! –, în care oferă spații tipografice unor *somități* în analize politico-sociale ca Gh. Olbojan (Zig-Zag, nr. 9/1990), fost securist, Felix Anton Rizea (Zig-Zag, nr. 15/1990), fost informator al Securității etc., **dar nu contactează nici un revoluționar!** Pe nici unul din admirabilii timișoreni care, din balconul Operei, după ce s-au prezentat, după ce și-au dat adresele, sintetizând dorințele celor de jos, au declarat **Timișoara oraș liber de comunism**, pe nimeni din cei care, la Comitetul Județean, l-au înfruntat pe Dăscălescu și ai săi cu atâta tenacitate și prestanță încât, practic, **guvernul a fost descalificat** atunci, în 20 decembrie, la Timișoara!

În ceea ce privește editorialele sale...

În numărul 14 al revistei, Ion Cristoiu inserează următorul text: ... *Întreaga campanie dusă după revoluție* – cred că e o scăpare, jurnalistul folosește de regulă sintagma lovitură de Stat – *pentru a demonstra că Nicolae Ceaușescu a fost un cizmar analfabet, reprezintă un proces de umilire națională, căci un popor care a fost condus 25 de ani de un ins sărac cu duhul nu poate fi decât un popor de pigmei.*

Cine scrie o astfel de frază nu se poate aștepta la considerație din partea conaționalilor. A insulta un popor pentru un singur ins ține de obtuzitate – ne oprim la acest termen, nu-l folosim pe cel cu adevărat adecvat –, nicidecum de capacitatea de analist! Mai mult de-atât, tovarășul Ion Cristoiu insultă națiuni mari, puternice. Germania a fost condusă spre cea mai dramatică situație politico-economică de un autor de ilustrate cu vederi din Viena – Hitler –, pe care le vindea prin cafenele, Italia de un ins care, între 1902 și 1904, când se stabilise în Elveția – Mussolini –, a avut tot timpul probleme cu poliția din cauza vagabondajului, a încăiererilor din localuri, din spațiile publice etc.

Să adăstăm însă asupra textului emis de jurnalistul bîntuit atît de intens de nostalgie după vremurile apuse. Ultimele cuvinte se vor un fel de *concluzie*. Chiar mai mult – **sentință**. Numai că o sentință trebuie precedată de prezentarea unor argumente. Să vedem dacă propozițiile din fața celei finale îndeplinesc acest statut. Nici pe departe. De altfel, întreaga frază reprezintă o mostră a *limbajului de lemn* de odinioară, pe care fostul redactor al oficiosului CC al UTC îl folosește și în zilele noastre.

Lipsa considerentelor din text e firească. Și e firească deoarece acestea nu există! Există în schimb celălalt tip de argumente, care dovedesc că, într-adevăr, **dictatorul a fost un ins sărac cu duhul!**

Ceea ce trebuie reținut din capul locului e că socialismul a sucombat prin implozie! Din cauza propriilor slăbiciuni, nu pentru că l-ar fi subminat capitalismul! Nu justificăm afirmația prin modul în care procuram un kilogram de carne ori un litru de lapte spre sfârșitul anilor '80 – noi, tovarășe Cristoiu, românii de rînd, care nu aveam acces la alimentarele activului de partid, nu dumneata, redactor-șef al *Suplimentului Literar* al *Scântei Tineretului!* –, ci prin pozițiile tot mai anti-doctrinare ale unor comuniști neloviți de cecitate marxist-leninistă din Jugoslavia, Polonia, Ungaria... ale

unor șefi de state ca Iosif Broz Tito, fondatorul *Mișcării de Nealinie*, ca M. S. Gorbaciov, comunistul care n-a ezitat să dovedească, prin măsurile luate, că nu mai credea în dictatura comunistă!

În 17 decembrie – ziua în care dictatorul român a dat dispozițiile criminale datorită cărora în Timișoara au apărut răniți și morți – nu ne găseam la începutul destrămării lagărului socialist. Comunismul își dăduse duhul în toate țările din jur, la noi era în moarte clinică, cu toate astea dictatorului român i se părea că era la cârma unui *Titanic* indestructibil. Al unuia capabil – vom prezenta argumentele în paginile ce urmează – să *salveze* și celelalte epave din fosta escadrilă ce navigaseră, mai bine de 45 de ani, sub pavilion stalinist.

Vorbind de situația de la finele lui '89 din țările în care schimbarea s-a produs în urma presiunilor create de demonstrațiile ample ale salariaților din tot soiul de întreprinderi, e util să introducem sintagma **vânt social**. Mai mult de-atât, să facem o paralelă între revoluțiile de la 1848 și cele din 1989.

În orice societate există nelegiuți și nemulțumiți. Primii nu produc, însă tâlhăresc bunurile existente, ceilalți le confecționează, dar sunt escrocați. Când situația nu mai poate fi suportată, nedreptățiții ies în stradă să-și ceară drepturile. Ideile unei societăți echitabile s-au conturat în țările puternic industrializate în a doua parte a secolului XIX, au migrat spre est, odată cu revoluția din 1917 centrul de emanație a acestora a devenit Moscova. A urmat după aceea un vânt social de la est la vest – să ne amintim puternicele partide comuniste din Franța, Italia, Spania... manifestațiile din aceste țări, să nu uităm drama cunoscutului scriitor român Panait Istrati trăită după o vizită în URSS... –, la finele celui de-al doilea război mondial între cele două sisteme sociale s-a stabilit o graniță. Mai exact spus, a fost impusă, în urma înțelegerilor de la Potsdam – iulie, august 1945 – dintre Stalin, Truman și Churchill (înlocuit de Clement Attlee spre sfârșitul negocierilor).

Un sistem politico-social poate fi menținut prin forță, e adevărat, însă doar până când răzvrătirea nu ajunge să sfideze simțul de conservare, stabilitatea fiind asigurată în realitate de relațiile economice. *Echilibrul* dintre cele două structuri *s-a rupt* acolo unde era firesc să se fi întâmplat. De o parte a zidului din Berlin – Trabant, austeritate și alimente raționalizate, de cealaltă Mercedes, opulență, tot ce-ți poți dori! În aceste condiții e greu să răspunzi întrebărilor *unde se găseau nemulțumiții, cine voia schimbarea, în*

Revoluția pe înțelesul detractorilor

care din cele două zone era firesc să iasă oamenii în stradă? După explozia din Germania s-a creat, în mod absolut firesc, vântul social de la vest la est: Cehoslovacia, România, Bulgaria...

Una peste alta, întrebările de mai sus și le-au pus îndeajuns de mulți comuniști. Unii foarte, alții mai puțin cunoscuți. Și doar dacă erai **sărac cu duhul** nu puteai ajunge la ideea că **schimbarea era iminentă!**

În ceea ce-l privește pe dictatorul român, se poate spune că *și-a dat sentința* sigur! Un **conducător** autentic își apropie sfetnici înțelepți, unul mărginit tot felul de nulități! Orgolios, obtuz, fixist, fostul președinte al României s-a înconjurat de *aplaudaci*. Ineptul său demers, caracteristic unui ins mărginit, poate fi considerat **începutul sfârșitului!** Incapabil să înțeleagă ce se petrecea în jur, neavând în preajmă subalterni care să-i prezinte situația din Europa de Est așa cum era, nu cum dorea să-i fie înfățișată, tiranul a dat dispoziții criminale care, în mod firesc, s-au întors împotriva lui!

Realitățile ce-ar fi trebuit să-l facă să înțeleagă că Lumea ajunsese la o răscruce pot fi subsumate titlurilor: *Cutremure în Europa, Semnale din țară, Avertismentele Timișoarei*.

Cutremure în Europa

Din chiar prima lună – o paralelă între frământările și evenimentele sociale din acest an și cele din 1848 este salutară –, anul 1989 se impune drept **bornă** a schimbărilor social-politico-economice. În Ungaria este legiferată înființarea partidelor politice, a sindicatelor independente, a asociațiilor civice de orice orientare; în Polonia se oficializează pluralismul sindical, se acceptă intrarea controlată a *Solidarității* în Parlament, se prevede democratizarea instituțiilor statului, în cele din urmă *Solidaritatea* fiind înregistrată ca organism politic; în Bulgaria ia ființă primul sindicat independent *Podkrepa*; gardul de sârmă ghimpată de mai bine de 350 km dintre Ungaria și Austria e îndepărtat, Kadar Janos e exclus din CC al PMSU, guvernul fiind acreditat să numească în funcții și nemembrii ai partidului socialist; la Tallin reprezentanții țărilor baltice adoptă un *Apel*, prin care condamnă înțelegerile sovieto-germane din 1939-1940 ce au dus la anexarea lor de către URSS; în Cehoslovacia, prin petiția *Câteva fraze*, se revendică democratizarea țării, se cere eliberarea deținuților politici, desființarea cenzurii, dialogul cu Opoziția, se propune dreptul de constituire de noi organizații politice, sindicale...

Și suntem în august și manifestările anticomuniste sunt din ce în ce mai energice, mai eficiente. Lech Walesa anunță că *Solidaritatea* a decis să formeze noul Executiv fără comuniști, Tadeusz Mazowiecki – investit în funcția supremă a Executivului – fiind primul premier necomunist din țările aparținătoare lagărului socialist; în Țările Baltice, la împlinirea a 50 de ani de la semnarea pactului Molotov-Ribbentrop, se organizează un lanț uman de 560 de kilometri în semn de protest față de anexarea Estoniei, Lituaniei și Letoniei de către URSS; Ungaria anunță Austria că e decisă să deschidă în mod oficial granița ce le desparte!

În septembrie, în RDG se formează un grup politic independent, *Noul Forum*, care militează pentru alegeri libere și pluripartitism. Cum Erich Honecker refuză să înregistreze această formațiune, în Berlin au loc mari manifestații. Dar oamenii ies în stradă și la est de țara noastră. În Chișinău, peste 300.000 de demonstranți cer proclamarea limbii române drept limbă oficială în Republica Moldova!

Luna octombrie debutează cu o destituire de prim-secretar! **Destituire!** O inițiativă improprie regimurilor dictatoriale, în România imposibilă, nu însă și acolo unde factorii de decizie politică nu erau marionete! La fel de obtuz ca esticul său camarad de idei, Erich Honecker a fost îndepărtat din funcție de comuniștii ceva mai lucizi din jurul lui! Pentru demonstrațiile din Berlin, Dresda, Magdenburg, Leipzig... liderul german a dat aceleași dispoziții ca dictatorul din Carpați. Numai că factorii de decizie au respectat Constituția, regulamentele militare, nu ordinul unui descreierat, și au adoptat măsura ce se impunea cu adevărat!

Spre sfârșit de an convulsiile se precipită, manifestările se înmulțesc, măsurile se radicalizează. În noiembrie, Todor Jivkov este înlocuit de Petăr Mladenov, Milos Jakes de Karel Urbanek, cade *zidul Berlinului*, începe Revoluția de Catifea! Începe, se încheie, consfințind o realitate zguduitoare pentru orice comunist mărginit! **În țările socialiste din jurul nostru - comunismul horcăia! În unele era, deja, cu mâinile pe piept!**

Și vine decembrie și România e din ce în ce mai izolată, dictatorul ocolit, ignorat! Lucrurile ajung până acolo, încât la festivitățile organizate în Italia cu ocazia aniversării ziarului *L'Unita*, PCI nu invita PCR! Singurul partid neinvitat – cel al *geniului din Carpați!* Mai mult de-atât, în cadrul manifestărilor e organizată o dezbatere în care e expusă, analizată și criticată, politica dusă de dictatorul român!